

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

23 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către inculpatul Bursuc Serghei, prin care a fost solicitată casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

***Bursuc Serghei XXXXX, născut la
XXXXX.***

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 19.08.2016 – 10.07.2018

instanța de apel: 23.08.2018 – 23.10.2018

instanța de recurs ordinar: 25.01.2019 – 23.04.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, din 10 iulie 2018, Bursuc Serghei, a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motiv că, fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Prima instanță, în sentință a constatat că, Bursuc Serghei potrivit rechizitoriului este învinuit de faptul că, în perioada XXXXX, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în timp ce efectua lucrări de reparație la domiciliul lui Ușica Gheorghe, situat în XXXXX folosindu-se de faptul că nu este observat de stăpânii casei, din noptiera ce era în una din odăi, a sustras pe ascuns bani în sumă de 23 000,00 lei și 700 euro, echivalentul la 15 204,00 lei și cu banii sustrași a părăsit locul faptei infracționale, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă.

Organul de urmărire penală a calificat fapta inculpatului în baza articolului 186 alin. (2), lit. d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința, pronunțată integral la 16 august 2018, a fost atacată cu apeluri de către procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Leapin Rodica, la 17 iulie 2018 și 13 septembrie 2018, prin care a solicitat casarea sentinței din motivul ilegalității ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Bursuc Serghei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei aplicate lui Bursuc Serghei pe un termen de 2 (doi) ani.

Admiterea acțiunii civile înaintate, cu încasarea de la inculpat, în folosul părții vătămate Uțica Gheorghe, a sumei de 37000 lei.

3.1. În apelul declarat de procuror la 17 iulie 2018, ultimul a indicat că prima instanță a pronunțat dispozitivul sentinței la 10 iulie 2018, și astfel pentru a nu omite termenul de atac, procurorul a declarat apel fără a indica careva motive dar cu solicitarea casării sentinței, rejudecării cauzei cu stabilirea vinovăției inculpatului Bursuc Serghei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și condamnarea la o pedeapsă de 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 90 Cod penal, dispunerea suspendării executării pedepsei pe un termen de 2 ani. Admiterea acțiunii civile în mărime de 37000 lei.

3.2. În apelul declarat de procuror la 13 septembrie 2018, acesta a menționat următoarele motive în susținerea solicitărilor înaintate:

- probele puse la baza soluției de achitare, nu au fost apreciate corect, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, astfel se consideră că sentința este neîntemeiată;

- prima instanță, a făcut referire la faptul că la emiterea soluției a apreciat probele prezentate de acuzare în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și în rezultat a ajuns la concluzia că învinuirea adusă lui Bursuc S. este bazată pe presupuneri, totuși este de menționat, că respectivele argumente, cât și celelalte reținute ca motivație în sentință, sunt declarative și nefondate fără careva suport probatoriu care contravin probelor administrate;

- acuzarea de stat, analizând în egală măsură și declarațiile date de inculpatul Bursuc S., a desprins că deși ultimul atât la urmărirea penală cât și în instanță a pledat nevinovat invocând ca unic motiv, din care partea vătămată Uțica Gh. l-a reclamat la poliție îl constituie lucrările de construcție efectuate de el și de care partea vătămată nu-i mulțumit;

- comiterea faptei infracționale anume de către Bursuc S. a fost probată pe deplin, conform calificării făcute în actul de învinuire și în rechizitoriu. Declarațiile inculpatului privind nerecunoașterea vinei în comiterea infracțiunii incriminate, urmau a fi apreciate critic ca o metodă de apărare în vederea eschivării de la răspundere penală, ne având o argumentare plauzibilă și credibilă, fundamentată pe alte probe credibile;

- declarațiile martorilor Mîrza Dmitrii și Mîrza Natalia, audiați la solicitarea părții apărării, care îi sunt rude inculpatului, sub nici o formă nu dovedesc nevinovăția lui Bursuc S. în săvârșirea infracțiunii incriminate acestuia. Aceste declarații doar confirmă că Bursuc S. a efectuat lucrări de reparație în gospodăria părții vătămate Uțică Gh. Mai mult, martorii respectivi au declarat că partea vătămată i-a informat referitor la banii sustrași din casa acestuia și despre bănuială că anume Bursuc S. i-a sustras. Aceste declarații nici într-un caz nu au dat temei de a pune la îndoială vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

- prima instanță, în mod eronat a constatat că în afară de declarațiile părții vătămate Uțica Gh. nu există careva probe care ar demonstra vinovăția inculpatului Bursuc S., fapt ce nu corespunde realității, întrucât din declarațiile depuse de martorul Uțica V., rezultă că anume inculpatul a sustras bunurile indicate de către partea vătămată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Leapin Rodica, casată sentința total, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru primă instanță prin care:

Bursuc Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal și pedepsit cu amendă în mărime de 700 (șapte sute) unități convenționale, ceea ce constituie 14 000 (paisprezece mii) lei.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată în procesul penal și încasat din contul inculpatului Bursuc Serghei în beneficiul părții vătămate Uțica Gheorghe, suma de 38 204 (treizeci și opt mii două sute patru) lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material produs prin infracțiune.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, sentința atacată, nu cuprinde analiza și evaluarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a mijloacelor de probe administrate, în vederea stabilirii exacte a împrejurărilor cazului și, respectiv, aprecierii probelor și calificării faptei săvârșite de inculpat.

Astfel, instanța de apel a conchis că la emiterea soluției de achitare, prima instanță n-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 7, 101 și 384 Cod de procedură penală și greșit a stabilit starea de fapt și de drept în cauză, motiv pentru care sentința atacată este lovită de nulitate absolută.

Instanța de apel audiind inculpatul Bursuc S., partea vătămată Uțica Gh. și martorul Uțica V., verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate și prezentate instanței de apel, precum și probelor administrate de instanța de fond, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, instanța de apel a constatat că: *Bursuc Serghei, în perioada de XXXXX, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în timp ce efectua lucrări de reparație la domiciliul lui Uțica Gheorghe, situat în XXXXX, folosindu-se de faptul că nu este observat de stăpânii casei, din noptiera ce era în una din odăi, a sustras pe ascuns bani în sumă de 23000.00 lei și 700 euro, echivalentul la 15 204,00 lei și cu banii sustrași a părăsit locul faptei infracționale, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă.*

Instanța de apel a audiat în cadrul ședinței inculpatul Bursuc Serghei, partea vătămată Uțica Gheorghe, care a susținut declarațiile depuse în ședința de judecată în prima instanță, martorul Uțica V. care a susținut declarațiile prezentate în ședința de judecată în prima instanță, precum și a cercetat următoarele probe scrise: declarațiile martorului Mîrza Natalia (f. d. 163); declarațiile martorului Mîrza Dmitri (f. d. 162); declarațiile martorului Grigorean Grigore (f. d. 161); procesul – verbal de confruntare din 30 mai 2016 efectuat între partea vătămată Uțica Gh. și învinuitul Bursuc S. potrivit căruia, fiecare din părți și-au menținut declarațiile (f. d. 95-96); procesul – verbal de confruntare din 30 mai 2016 efectuat între martorul Uțica V. și învinuitul Bursuc S. potrivit căruia, fiecare din părți și-au menținut declarațiile (f. d. 98-99); procesul – verbal de cercetare la fața locului din 24 decembrie 2015 și foto tabelul din care rezultă, că a fost cercetat domiciliul părții vătămate Uțica Gh. (f. d. 18-27).

Instanța de apel a reținut că probele relevate și analizate supra sunt admisibile, dat fiind că au fost administrate în conformitate cu Codul de procedură penală.

Apreciind probele administrate în cauză, instanța de apel a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei criminale constatate prevăzute la articolul 186 alin. (2), lit. d) Cod penal.

Astfel, din conținutul declarațiilor părții vătămate Uțica Gh., a martorului Uțica V., în coroborare cu împrejurările cazului stabilite, instanța de apel a constatat furtul banilor în sumă de 38 204 lei din data de 04 spre 06 decembrie 2015, comis de inculpat.

Probele prezentate în sprijinul învinuirii, relevate și analizate supra, în opinia instanței de apel confirmă cu certitudine că inculpatul Bursuc S. în perioada de timp cuprinsă între 04 decembrie 2015 - 06 decembrie 2015, din noptiera care se afla în una din odăile domiciliului părții vătămate, a sustras mijloace bănești în sumă de 38 204 lei.

Din declarațiile părții vătămate și a martorului Uțica V. a rezultat cu certitudine că, o parte din mijloacele bănești care se aflau în noptiera domiciliului lor urmau a fi achitate inculpatului pentru lucrările de reparație pe care ultimul le efectua la domiciliul lui Uțica Gh.

Tot din declarațiile lui Uțica Gh. și Uțica V., instanța de apel a conchis că inculpatului i s-a achitat pentru serviciile de reparație și, în așa mod, Bursuc S. cunoștea despre locul în care se păstrau bani părții vătămate.

Probele menționate, în opinia instanței de apel coroborează cu procesul – verbal de confruntare din 30 mai 2016 între partea vătămată Uțica Gh. și învinuitul Bursuc S. (f. d. 95-96), procesul – verbal de confruntare din 30 mai 2016 între martorul Uțica V. și învinuitul Bursuc S. (f. d. 98-99), procesul – verbal de cercetare la fața locului din 24 decembrie 2015 (f. d. 18-27), și în atare situație, sa constatat cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate.

Versiunea inculpatului, precum că nu a sustras banii părții vătămate precum și faptul că acesta nu cunoștea locul aflării mijloacelor bănești, a fost apreciată de instanța de apel ca fiind declarativă, deoarece nu are acoperire probatorie și urmărește scopul evitării răspunderii penale.

Pe această linie de considerente cu privire la vinovăția inculpatului Bursuc S. - faptă criminală constatată, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală specială, instanța de apel a considerat corectă calificarea acțiunilor inculpatului în componența de infracțiune prevăzută de articolul 186 alin. (2), lit. d) Cod penal: furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În sensul dat, instanța de apel a evidențiat că subiectul infracțiunii este inculpatul Bursuc S., care întrunește condițiile prevăzute la articolele 21 alin. (1) și 22 Cod penal. Obiectul juridic special al infracțiunii sunt relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. Obiectul material îl formează banii în sumă de 38204 lei care sunt străini pentru făptuitor. Latura obiectivă a infracțiunii are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de luare ilegală și gratuită; 2) urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu material efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre faptă și consecință; 4) modul ascuns. Latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin intenție directă, scopul infracțiunii fiind cel de cupiditate.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă, instanța de apel a notat că a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 64 și 75 Cod penal.

Instanța de apel a stabilit că inculpatul nu are antecedente penale, infracțiunea săvârșită se clasifică, conform articolului 16 alin. (3) Cod penal, ca mai puțin gravă, prejudiciul cauzat prin infracțiune nu este reparat, inculpatul se caracterizează pozitiv.

În atare circumstanțe, instanța de apel a considerat rezonabilă aplicarea pedepsei cu amendă, în limita prevăzută de sancțiunea articolului 186 alin. (2) Cod penal, fiind aplicabile prevederile articolului 64 alin. (3¹) Cod penal.

Circumstanțe excepționale, care ar micșora esențial gravitatea infracțiunii și a consecințelor ei pentru aplicarea prevederilor articolelor 79 Cod penal nu au fost constatate.

Soluționând acțiunea civilă, în partea prejudiciului material produs prin infracțiune, instanța de apel a aplicat prevederile art. 219, 220 și 387 alin. (1) Cod de procedură penală și sub acest aspect a apreciat că sunt dovedite temeiurile și mărimea acestui prejudiciului cauza părții vătămate.

Conform ordonanței de recunoaștere în calitate de parte civilă din 24 decembrie 2015 Uțica Gh. a fost recunoscut în calitate de parte civilă iar potrivit faptei incriminate prin rechizitoriu și constatate de către instanța de apel, ultima a conchis că părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 38 204 lei.

5. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la 06 decembrie 2018, a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Bursuc Serghei la 09 ianuarie 2018, prin care invocând în calitate de temei de drept pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei atacate și menținerea sentinței.

5.1. În motivarea recursului, inculpatul a menționat că:

- decizia contestată în raport cu circumstanțele cauzei și piesele din dosar denotă caracterul abuziv, arbitrar, neîntemeiat și ilegal al actului judecătoresc, caracter ce derivă din examinarea superficială a cauzei penale, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt;

- instanța de apel doar a enumerat unele din probe, și anume: declarațiile martorilor Mîrza Natalia, Mîrza Dmitrii, Grigorean Grigore, procesul - verbal de confruntare din 30 mai 2016 între partea vătămată Uțica Gheorghe și învinuitul Bursuc Serghei, procesul - verbal de confruntare din 30 mai 2016 dintre martorul Uțica Valentina și învinuitul Bursuc Serghei, procesul - verbal de cercetare la fața locului din 24 decembrie 2015, dar nu a efectuat o apreciere a acestora iar ne pronunțarea instanței asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce în mod inevitabil impune casarea hotărârii și rejudecarea cauzei;

- instanța de apel a lăsat fără apreciere și nu s-a expus nici într-un fel asupra informației parvenite la unitatea de gardă a Inspectoratului de Poliție Ialoveni din 24.12.2015, orele 10:55, înregistrată în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni sub nr.6109, potrivit căreia în comunicarea telefonică partea vătămată Uțica Gheorghe a comunicat că „la 04.12.2015 cet. Mîrza Dumitru, domiciliat în XXXXX, efectuând lucrări de construcție la solicitant, pe ascuns a sustras de la acesta 23 mii lei RM și 700 Euro”. La fel, nu s-a expus asupra procesului - verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 24.12.2015, în care partea vătămată indică „rog să luați măsuri conform legii cu persoana pe nume „Serghei”, familia căruia nu o cunoaște, dare știe că este originar din XXXXX, și care la data de 05.12.2015, dimineața la orele 10:00, prin acces liber a pătruns în una din odăile casei și din sertarul noptierei a sustras 23000 lei și 700 Euro”;

- instanța de apel l-a condamnat pe Bursuc Serghei, doar pentru faptul că partea vătămată și martorul au indicat că în afara de Bursuc Serghei, banii nu puteau fi sustrași de către nimeni;

- partea vătămată a declarat că banii au fost sustrași de către Mîrza Dumitru, pentru ca mai apoi să indice la o persoană cu numele „Serghei”. Sub acest aspect prezintă relevanță și data sesizării organelor de drept de către partea vătămată, care în instanța de judecată a declarat că a sesizat

despre furt organele de poliție la circa 7-10 zile de la incident, în realitate fiind vorba de cel puțin 19 zile. La fel, partea vătămată nici nu a indicat exact locul de unde au dispărut banii, și de unde la locul sustragerii banilor au apărut alte mijloace bănești în bancnote a câte 100 lei;

- instanța de apel nu a fost interesată de a înlătura aceste divergențe, deoarece la emiterea deciziei au preluat în totalitate poziția părții vătămate, care nu a putut prezenta explicații plauzibile asupra acestor contradicții, și pe cale de consecință, acestea nici nu și-au găsit reflectare în decizia instanței de apel;

- cu referire la declarațiile martorilor Grigorean Grigore, Mîrza Dmitrii și Mîrza Natalia, deși acestea doar au fost enumerate în decizia instanței de apel, ca fiind cercetate, acestora le-a fost dată o apreciere generală, fără a indica ce circumstanțe dovedesc;

- instanța de apel aferent omisiunii de a aprecia probele prin prisma coroborării lor reciproce, a admis contradicții esențiale la motivarea soluției de condamnare a inculpatului, deoarece a pus la baza acesteia declarațiile părții vătămate Uțica Gheorghe și martorului Uțica Valentina, care au declarat că în afară de Bursuc Serghei banii nu puteau fi sustrași de nimeni. În așa mod, instanța de apel a omis să combată constatările primei instanțe, care la rândul lor au fost consecvente și lipsite de contradictorialitate, ceea ce denotă că instanța de apel nu și-a exercitat în mod corespunzător atribuția legală de rejudecare a fondului cauzei;

- instanța de apel nu a exercitat un control efectiv al învinuirii aduse prin prisma prevederilor legale și a jurisprudenței CtEDO privind claritatea, caracterul concret și previzibilitatea acestora, dar dimpotrivă a admis o constatare defectuoasă a circumstanțelor de fapt și de drept, fapt ce condiționează încălcarea dreptului inculpatului Bursuc Serghei la un proces echitabil, stipulat la art. 6 CEDO;

- cu referire la învinuirea adusă lui Bursuc Serghei că aceasta nu conține toate elementele prevăzute la art. 281 Cod de procedură penală, nefiind indicat locul exact al sustragerii banilor;

- acțiunea civilă, a fost soluționată de către instanța de apel, fără ca aceasta să fi fost depusă de partea vătămată, în conformitate cu prevederile 221 Cod de procedură penală. Din materialele dosarului, nu se atestă existența unei astfel de cereri în scris în materialele cauzei, impunându-se concluzia că, instanța de apel greșit a admis acțiunea civilă care nu există în forma corespunzătoare;

- decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018 a fost pronunțată integral la data de 06 decembrie 2018. Prin urmare, termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii de recurs a expirat la data de 06 ianuarie 2019, zi de odihnă. În conformitate cu prevederile art. 231 alin.(5) Cod de procedură penală, dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. Prin urmare, cererea de recurs fiind depusă la data de 09 ianuarie 2019, urmează a fi considerată ca depusă în termen, deoarece zilele de 07 și 08 ianuarie 2019, conform art. 111 alin. (1) lit. b) Codul muncii, sunt zile nelucrătoare.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a susținut dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat de către inculpatul Bursuc Serghei, rezultă că recurentul, atacă decizia instanței de apel sub aspectul temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel a admis o eroare gravă de drept care a afectat soluția adoptată.

Lecturând conținutul deciziei instanței de apel, Colegiul a stabilit că instanța a reținut în calitate de probe care demonstrează vinovăția inculpatului Bursuc Serghei următoarele materiale: declarațiile martorului Mîrza Natalia (f. d. 163); declarațiile martorului Mîrza Dmitri (f. d. 162); declarațiile martorului Grigorean Grigore (f. d. 161); procesul – verbal de confruntare din 30 mai 2016 efectuat între partea vătămată Uțica Gh. și învinuitul Bursuc S. potrivit căruia, fiecare din părți și-au menținut declarațiile (f. d. 95-96); procesul – verbal de confruntare din 30 mai 2016 efectuat între martorul Uțica V. și învinuitul Bursuc S. potrivit căruia,

fiecare din părți și-au menținut declarațiile (f. d. 98-99); procesul – verbal de cercetare la fața locului din 24 decembrie 2015 și foto tabelul din care rezultă, că a fost cercetat domiciliul părții vătămate Uțica Gh. (f. d. 18-27).

Probele prezentate în sprijinul învinuirii, în opinia instanței de apel confirmă cu certitudine că inculpatul Bursuc S. în perioada de timp cuprinsă între 04 decembrie 2015 - 06 decembrie 2015, din noptiera care se afla în una din odăile domiciliului părții vătămate, a sustras mijloace bănești în sumă de 38 204 lei. Probele menționate, în opinia instanței de apel coroborează cu procesul – verbal de confruntare din 30 mai 2016 între partea vătămată Uțica Gh. și învinuitul Bursuc S. (f. d. 95-96), procesul – verbal de confruntare din 30 mai 2016 între martorul Uțica V. și învinuitul Bursuc S. (f. d. 98-99), procesul – verbal de cercetare la fața locului din 24 decembrie 2015 (f. d. 18-27), și în atare situație, sa constatat cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate.

În continuare instanța de apel a menționat că versiunea inculpatului, precum că nu a sustras banii părții vătămate precum și faptul că acesta nu cunoștea locul aflării mijloacelor bănești, a fost apreciată de instanța de apel ca fiind declarativă, deoarece nu are acoperire probatorie și urmărește scopul evitării răspunderii penale.

Analizând modalitatea de apreciere a probelor efectuată de către instanța de apel Colegiul apreciază că poziția instanței privind vinovăția inculpatului Bursuc Serghei este bazată pe declarațiile părții vătămate Uțica Gheorghe și martorului Uțica Valentina care este soția părții vătămate iar declarațiile inculpatului Bursuc Serghei de nevinovăție, au fost apreciate de instanță ca fiind ca fiind declarative, deoarece nu are acoperire probatorie și care urmăresc scopul evitării răspunderii penale, însă instanța de apel nu a menționat care probe anume în opinia acestuia urmau a fi prezentate de către inculpatul Bursuc Serghei pentru a demonstra faptul că nu a sustras banii părții vătămate precum și faptul că acesta nu cunoștea locul aflării mijloacelor bănești, or, instanța urma a aprecia poziția inculpatului prin prisma prezumției nevinovăției și prin faptul că rolul activ al probării faptei incriminate acestuia îi revine părții acuzării.

La cest capitol, instanța de recurs conchide că starea de fapt și de drept stabilită de către prima instanță concordă cu circumstanțele cauzei relevate în sentința de achitare. Declarațiile părții vătămate Uțica Gheorghe, cât și a martorului Uțica Valentina - soția părții vătămate, care nemijlocit nu au observat comiterea faptei, dar au dedus aceasta din

motivul că persoana acuzată în perioada de câteva zile a efectuat lucrări în casa ce le aparține, nu pot constitui cu desăvârșire o probă incontestabilă.

Aprecierea acestor declarații în calitate de probă în confirmare comiterii furtului, care în esență, în lipsa oricăror alte date veridice, reprezintă o presupunere și nu este susținută prin alte date confirmative și indici suficienți pentru o astfel de concluzie și nu coroborează cu celelalte probe administrate, inclusiv proba cu martorii, nu poate fi pusă la baza condamnării.

Astfel, Colegiul concluzionează că, la examinarea cauzei nu au fost identificate probe dincolo de orice dubii rezonabile, care să ateste fără echivoc că sustragerea a fost săvârșită anume de inculpatul Bursuc Serghei.

În acest sens, instanța de recurs reține faptul că, prin prisma prevederilor legale și a jurisprudenței CtEDO privind claritatea, caracterul concret și previzibilitatea circumstanțelor de fapt și de drept, acestea urmează a fi determinate de controlul efectiv al învinuirii aduse.

Concluziile instanței de apel sunt axate pe o constatare defectuoasă a acestor circumstanțe, care în esență condiționează încălcarea dreptului inculpatului Bursuc Serghei la un proces echitabil, stipulat la art. 6 CEDO.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției. Astfel, una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este dacă fapta a fost comisă de către inculpat.

În acest aspect, motivele invocate de recurent la pct. 5.1. al prezentei decizii, referitor la nevinovăția inculpatului, instanța de recurs le consideră întemeiate.

Așadar, instanța de apel, casând sentința de achitare a inculpatului Bursuc Serghei, a apreciat din nou circumstanțele cauzei stabilite de prima instanță, însă, fără a stabili alte circumstanțe noi care în opinia acesteia duc la constatarea vinovăției anume a lui Bursuc Serghei.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile de recurs indicate de recurent și-au găsit

confirmare și din materialele cauzei rezultă că instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea prevederilor art. 414, 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală și nu a făcut o analiză suficientă a probelor prezentate cu expunerea argumentărilor sale, iar probele administrate în cauză, nu au fost cu justețe verificate și apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității lor, iar în ansamblu - în coroborare cu alte probe.

Revenind la conținutul recursului ordinar, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel greșit a admis apelurile declarate de procuror, casând sentința de achitare și recunoscându-l vinovat pe Bursuc Serghei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ajungând la concluzia vinovăției ultimului dor prin prisma declarațiilor părții vătămate și soției acestuia.

La argumentarea soluției, instanța de apel a apreciat unilateral probele administrate la dosar, acordând o valoare primară probelor părții acuzării, în special declarațiilor părții vătămate Uțica Gh. și a martorului Uțica V. în detrimentul probelor administrate de partea apărării, fără a aduce argumente plauzibile de respingere a valorii probatorii a acestor probe, recunoscându-l nejustificat vinovat pe Bursuc Serghei de comiterea faptei incriminate.

Colegiul menționează că, de fapt, întru recunoașterea vinovăției inculpatului instanța de apel a reținut doar declarațiile persoanelor date în defavoarea lui Bursuc Serghei, pe când instanța de fond făcând o apreciere detaliată întregului probatoriu prezentat de către procuror și anexat la materialele cauzei, a ajuns la concluzia de achitare, constatând corect că în speță nu a fost stabilit că fapta a fost comisă de inculpat.

Potrivit art. 93 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei și în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: 1) declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, ale părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului; 2) raportul de expertiză, etc.

Conform art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și

obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate 10 cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective, iar în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Față de cele ce preced, Colegiul accentuează că, apelul declanșează o continuare a judecării cauzei în fond, iar instanța de apel, luând în considerație aceleași probe cercetate și verificate de către prima instanță, dându-le o altă interpretare, a ajuns eronat la concluzia privind stabilirea vinovăției inculpatului Bursuc Serghei de comiterea infracțiunii de furt.

Potrivit art. 8 alin. (3) în coroborare cu prevederile art. 389 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, o sentință de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile părții vătămate și a unui martor ce este rudă apropiată părții vătămate depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată.

Din cele expuse, instanța de recurs deduce că, odată cu depunerea cererii de apel, partea acuzării nu a prezentat instanței de judecată probe noi și concludente întru confirmarea vinovăției faptului comiterii furtului de către Bursuc Serghei și prin urmare, toate probele pe care acuzarea le-a pus la baza învinuirii lui Bursuc Serghei în nici un mod nu întrunesc posibilitatea condamnării acestuia.

Condamnarea persoanei reprezintă un act important al justiției și ea nu poate fi realizată decât în condiții strict reglementate de lege, pentru a se preveni orice abuzuri ce ar conduce arbitrar sau discreționar, afectând grav și direct valorile umane ce constituie esența personalității omului.

Din considerentele menționate supra, Colegiul penal lărgit conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată având în vedere că apelul procurorului greșit a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul Bursuc Serghei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui *Bursuc Serghei Efim*, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 10 iulie 2018, prin care *Bursuc Serghei XXXXX* a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 mai 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena